

Ny NæFFE.

Kjøbenhavn den 22. November 1839.

**Om Opførelsen af det Thorvaldsenske
Museum.**

Der forestaaer Kjøbenhavns Commune en ikke ubetydelig Udgift i Anledning af det Thorvaldsenske Museums Opførelse, thi dertil vil udfordres omrent 100,000 Rbdlr. mere end der er indkommet ved de private Bidrag og paa anden Maade, især ved den store og elskelige Konstners egen Gavn-mildhed. Denne Sum kommer Communen til at udrede, og omendskoldt intet Medlem af denne, der har den fjernehste Ide om den Gaves Storhed, der ved Konstnerens Fædrelandsfærdighed er blevet Byen til Deel, vil finde det beklageligt, at Communen selv kommer til at bidrage til et saa stort og herligt Mindesmærke, saa ville dens Borgere dog vel heller ikke kunne være ligegeyldige ved paa hvad Maade denne Udgift vil blive dækket. Det er derfor heller ikke at twile om, at denne Sag i Communalbestyrelsen paa det Noieste har været drøftet og prøvet. Vi feile sikkert ikke ved at antage, at Communalbestyrelsen har været enig i, at de faste Eiendomme her i Staden ere saa svært belastede, og at de paa samme hvilende Skatter og Afgifter ere saa byrdefulde, at det vilde være aldeles fraraadeligt, ved et nyt Paalæg at dække den Sum, som Communen vil være nødsaget i dette Dimed at optage. Ligesaas fraraadeligt synes det at være, at angribe den Kapital, som Communen for Dieblifiket maatte eie, thi deels traenger Hovedstaden endnu til mangehaande kommunale Indretninger og til Forbedringer, til hvis Anskaffelse og Tilveiebringelse denne Kapital næsten giver den eneste rimelige Udsigt, deels hyder Forsigtighed, som dog maa antages at være Selen i det hele Accumulerings-system, som har fundet Sted, ikke paa engang at opbruge en stor Deel af den hele opsparede Kapital, men den at søge en Næssource under muligvis modende kritiske Forhold, som saameget sværere vilde tynde paa en saa stor Commune som Kjøbenhavn, naar den var aldeles blottet for Kapital. Men desuden skal den Kapital, som Communens Hovedkasse eier, for en Deel bestaae i Summer, som de enkelte til Communalvæsenet hørende Brancher ere Hovedkassen skyldige; og forsaavidt er denne Kapital imaginair. Dog — det er vanskeligt ved det Mørke, som endnu hviler over Communens Negnsfabvæsen, at have nogen bestemt Mening om denne Kapitals Størrelse, og det saameget mere som Meningerne is blandt Communalbestyrelsens egne

Medlemmer herom synes at være meget deelte. Det maa derfor anses saameget mindre tilraadeligt at the til Communens Kapital, førend der er bragt en heel anden Orden ind i Negnsfabvæsenet, og det er blevet langt flarere end det nu er, hvor stor en Deel af denne kan antages at være reel, eller hvorvidt den med Hensyn til Communens virkelige Forståelstand maa anses for at være imaginair.

Derimod gives der for Staden en anden Næssource for at dække den Udgift, som forestaaer den i Anledning af Opførelsen af det Thorvaldsenske Museum, eller rettere sagt, for at dække det Laan, som i denne Anledning vil være at optage, og vi ere forvissede om, at det ogsaa er den, paa hvilken Communalbestyrelsen i Særdeleshed har fastet sit Blif. Det vil nemlig erindres, at der i Kjøbenhavn bestaaer en Brændeaftift, der oprindeligt var paalagt for at dække det Tab, som Brændemagazinet havde haft i Aarene 1817 og 1818. Paa denne Afgifts vidunderlige Skæbne have vi allerede tidligere gjort vores Læsere opmærksomme, og vi maae i denne Henseende henvise til „Fædrelandet“ 1ste Aargang Nr. 33 og til „Kjøbenhavnsposten“ for 1837 Nr. 108, hvor denne Afgifts Historie ligeledes er leveret. Her ville vi kun minde om, at denne Afgift, som fra Begyndelsen af havde en aldeles communal Bestemmelse, ved Resolution af 19de October 1825, heel uventet, har faaet en Anwendung, der ingenlunde kan faldes communal; thi det blev derved bestemt, at Brændeaftiftens halve Belob strax skulde tilfalde Frue-Kirke, medens Stadens Kasse skulde oppebære den anden halve Deel, saa længe indtil hundt Brændatab var erstattet, men fra den Tid skulde hele Afgiftens tilfalde Kirken alene indtil det til dens Fuldsførelse stiftede Laan med Renter var afbetaalt. Vi ville ikke her gjentage hvad der allerede tidligere er blevet sagt om hvorledes Bestemmelsen i Resolutionen af 19de October 1825, der først blev bekjendtgjort ved Placat af 7de Mai 1827, stod i aabenbar Strid med Bestemmelsen i Placaten af 2den Juni 1824, der havde forlænget Brændeaftiftens indtil Aaret 1827, hvorefter denne Afgift alene skulde tjene til at afbetale Brændemagazinets Gjeld; og ligesaaledt ville vi gjentage, hvad der er blevet ytret om det Paafaldende i, at denne kommunale Afgift sit en ganske ny Bestemmelse, uden at Communalbestyrelsens Erklæring i denne Henseende var indhentet. Men hvad vi ved denne Lejlighed ikke kunne undlade at gjøre opmærksom paa, det er, at Byrden af Frue-Kirkens Opførelse paa denne Maade, langt mere end billigt var, blev studt over

paa Communens Borgere, thi True-Kirke er, som det hedder i Motiverne til Placaten af 20de October 1819, „Landets Hovedkirke er ikke blot Kirke for enkelt Sogn.“ Naar det allerede er „i Lovens esprit, endogsaa efter dens Ord, at samme Landets Kirker skulde komme hinanden til hjælp i Vaadestilfælde“ (Collegialtiden 1819 pag. 783), saa maatte det saa meget mere have været Tilfældet her, hvor hele Landets Hovedkirke var blevet ødelagt ved Fjendevold, og derfor havde den nævnte Placat ogsaa, foruden at paabyde en Afgift af Klubber og dramatiske Selskaber, bestemt, at hvad der endnu behøvedes til den aarlige Afabetaling og Torrentning af det Laan, som skulde optages for at fuldføre True-Kirkens Bygning, „bliver at repartere paa samtlige Kirketiender.“ Men denne Repartition stede aldrig, og Indtægten af den paa Stadens Indvaanere hvilende Brændeaftagts traadte istedofor den Sum, der skulde tilveiebringes ved hün Repartition.

Senere har Brændeaftagten endnu faaet en mere udstrakt Bestemmelse, hvorover Communen med saamegen mere Grund kan belrage sig, som Communalbestyrelsens Erklæring heller ikke herover var blevet indhentet. Det blev nemlig bestemt ved Resolution af 25de December 1832, at det Halve af Brændeaftagten, naar denne udelelt tilfælder True-Kirke, (og dette skete i Aaret 1833) skulde henlægges til en Fond, som alene skulde være bestemt til at bestride Omkostningerne ved Anskaffelsen og Opstillingen af de endnu manglende Konstsager, til at afholde Omkostningerne ved en eller anden særdeles betydelig og extraordinaire Repartition, forsaavidt disse Omkostninger ikke af Kirkens egne Indtægter kunne udredes, samt til med 100 Rbdlr. at lønne en Bygningsconducteur til at fore Opsyn med Kirken. Københavns Commune, som saaledes langt mere end billigt var, har maattet tilveiebringe Midlerne til True-Kirkes Opførelse, ved hvilken Lejlighed vi maae bemærke, at Klubskatten forstørstedelen udredes af Hovedstaden alene, skal nu ogsaa tilveiebringe en Fond, der, efterat have betalt de til Kirkens Forskonnelse anskaffede Konstværker, skal tjene til at afholde Reparationsomkostningerne ved Kirken, og saaledes fritte Vedligeholdelsen af Landets Hovedkirke, der upåtvæligen vilde have været langt solidere bygget, hvis Landet itid havde udredet sit Bidrag hertil. Men i ethvert Tilfælde, og uden Hensyn til at ogsaa dette synes at stride mod Billighed og Retfærdighed, maa det dog i alt Falde være Communen yderst magtpaalliggende, at dertil ikke opsamles en Fond, som er større end Øiemedet Kræver, og at Indtægten af en Aftagts, der hviler saa haardt paa Communens Indvaanere, ikke bliver umodvendigen thesauriseret, medens Communen selv langt hensigtsmæssigere funde anvende denne Indtægt.

Brændeaftagten udgjorde for Aaret 1838 14,760 Rbdlr. 8 S. r. S., og det sees saaledes, at her ikke handles om en ubetydelig Indtægt eller om en kun lidet trykende Aftagts, thi det er Hovedstadens Indvaanere, der udrede disse 14,700 Rbdlr., idet Communens Brændeaftagtsconsumation formedes Aftagten bliver saameget dyrere. Den ene Halvdeel heraf gaaer nu til Kirkens saakaldte Rente- og Afdrags-Fond, af hvilken de aarlige Renter og Afdrag paa den til Kirkens Opbyggelse con-

traherede Gjeld skulle udredes; den anden Halvdeel gaaer til Kirkens extraordinaire Bygningsfond, af hvilken hine ovenfor nævnte Omkostninger skulle dæffes, og der skal tjene til at betale de Reparationer, som i Tiden kunne forefalde ved Kirken. Begge disse Fonds bleve oprettede ifolge Resolution af 25de December 1832.

Med de Indtægter, som Kirkens Rente- og Afdrags-Fond har, vil Kirkens Gjeld, efter al Rimensighed, være afbetalst i Aaret 1855, eller i det seneste i Aaret 1857. Dens hele Gjeld beløb sig nemlig i Juni Termin d. A. endnu til 137,933 Rbdlr. Vel svares for en Deel af denne Gjeld højere Rente end 4 p.C., og vel er denne Gjeld tildeels contraheret under meget hyrdefulde Villkaar, saa at større Kapitalafdrag end de oprindeligen bestemte ikke kunne finde Sted netop paa den Deel af Gjelden, som svarer over 4 p.C. Men Rente- og Afdrags-Fonden har ogsaa foruden den halve Deel af Brændeaftagten en aarlig Indtægt af en Aftagts paa Liig, der jordes paa Kirkegaardene her i Staden, og endydermere tilflyder Aftagtsen paa Klubber og dramatiske Selskaber denne Fond. Liigafgisten beleb sig i Aaret 1838 til 1092 Rbdlr. 48 S. og Klubafgisten til 5326 Rbdlr. 45 S. Læges hertil den halve Brændeaftagts, saa vil det ses, at Rente- og Afdrags-Fonden har en aarlig Indtægt af omtrent 13,700 Rbdlr., hvorhos det endnu maa bemærkes, at denne Fond ogsaa eier en saakaldet Reservekapital af 4000 Rbdlr. i kongelige Obligationer, som er bestemt til i usorudsete Tilfælde, hvis Indtægten af Liig- og Klubfatten i et enkelt Aar skulde formindse sig, at supplere Mangelen. Saaledes maa det antages for aldeles vist, at Gjelden vil kunne være afbetalst i det seneste i Aaret 1857.

Men naar Brændeaftagten intil da bliver opføret, og den anden halve Deel af denne tilflyder den extraordinaire Bygningsfond, saa vil denne komme i Besiddelse af en Kapital, der vil være usorholdsmaessig stor, og langt mere, end nødvendigt er, tynde paa Communen, selv antaget at Vedligeholdelsen af True-Kirke skulde ligge paa Communen alene. Den extraordinaire Bygningsfond har, som ovenfor bemærket, sin Indtægt af den halve Deel af Brændeaftagten, hvilken halve Deel i 1838 udgjorde 7,380 Rbdlr. 4 S. Men denne Fond eiede allerede i 1838 en Kapital af 46,000 Rbdlr., og havde en Renteindtægt af 756 Rbdlr. r. S. og 1287 Rbdlr. 36 S. Sedler og Tegn. Vel har den siden 1838 haft betydelige Udbetalinger; den har maattet udrede 20,000 Rbdlr. for Apostelfigurerne, hvilken Sum siden af Thorvaldsen er blevet skenket til Museet, og skal anvendes til dets Forskonnelse, og den har ligeledes betalt for Christusfiguren i Marmor 16,000 Rbdlr., saa at den for nærværende Tid kun kan antages at eie en rentebærende Kapital af 20,000 Rbdlr. og en contant Beholdning, som beløber sig til omtrent 2000 Rbdlr. Desuden er i denne Tid begyndt en Reparation og Oppudsning af Kirken, der vil gjøre det umuligt for denne Fond hverken i dette eller i det næste Aar at kunne foruge sine Kapitaler, da dens Indtægter i 1839 og 1840 ville medgaae hertil. Det er imidlertid umægteligt, og

vi troe ikke at herom kunne være deelte Meninger, at naar denne Fond indtil 1855 eller 1857 skal beholde en aarlig Indtægt af over 7,300 Nbdlr., som accumuleres idetmindste saa længe den anden halve Deel af Brændeafgisten gaaer til Gjeldens Torrentning og Afbetaling, og saa længe Brændeafgisten altsaa ikke kan opheves, saa vil denne Fond naae en Storrelse, der langt vil overgaae det, der maa ansees for nødvendigt for at opfylde sit Diemeed. Københavns Commune vil da ikke blot forstørstedelen have udredet Omkostningerne ved Frue-Kirkes Opsætelse, have udredet den Sum, som Forskennelsen af Landets Hovedkirke har kostet, men ogsaa have hengivet Midlerne til at giøre Kirken riig, eller til at sammenspare en Sum, som er mere end tilstrækkelig til at sikre Kirkens Bedligeholdelse. En aarlig Indtægt af 7,300 Nbdlr. i en Række af 15 til 17 Aar, nu da de hellige Konstværker, som skulle pryde Kirken, idetmindste forstørstedelen ere anskaffede, og da den har undergaet en betydelig Reparation, maa dog, da den extraordinaire Bygningsfond allerede eier en Kapital af over 20,000 Nbdlr. ansees for meget for meget.

Communen har derfor upaatvivlelsen et aldeles billigt Krav paa, at Brændeafgisten, der nu ikke blot engang eksisterer, men der ogsaa efter de tagne Bestemmelser maa eksistere indtil 1855 eller 1857, faaer en Anwendung, som er mere communal end den, der er givet den ved Resolution af 25de December 1832, og at den i denne Afgift erholder en Ressource, hvortil den selv i dette Diblif trænger. Det vilde være haardt, om Communen i en Række af Aar aarligens skulde vedblive at udrede 7,300 Nbdlr., som ikke behoves til Bedligeholdelsen af en Kirke, der ikke er Communens men Landets Hovedkirke, og paa samme Tid skulde favne Midler, som behoves for at dække det Laan, der maa gjøres for at opbygge det Thorvaldsenske Museum. Intet synes derfor billigere end at Communen strax faaer Anwendung paa en Deel af Brændeafgisten, for at forrente og afbetaale det Laan, som i det østnævnte Diemeed maa optages, og at ligeledes den øvrige Deel af denne Afgift tilfaldet Communen, saasnart og forsaavidt denne Deel af samme ikke længere er nødvendig enten til at afbetaale Kirkens Gjeld eller til at samle den Fond, der maa ansees for tilstrækkelig til at sikre Kirkens Bedligeholdelse.

Den extraordinaire Bygningsfond burde faaledes strax aarligens afgive 4,000 Nbdlr. af Brændeafgisten til Communen. Den vilde da foruden sin egen Torrentning endnu beholde en aarlig Indtægt af omtrent 3,400 Nbdlr. Med denne Indtægt vilde i 10 à 12 Aar en tilstrækkelig Fond til Kirkens Bedligeholdelse kunne være samlet, thi det maa, som sagt, erindres at Konstværkerne for forstørstedelen allerede ere anskaffede og betalte, at en betydelig Reparation netop nu er blevet iværksat, og at Fonden ikke destomindre allerede nu er over 20,000 Nbdlr. stor. Om 10 à 12 Aar vil denne Fond, selv naar den strax afgiver 4,000 Nbdlr., efter al Rimelighed dog overstige 50,000 Nbdlr., og vi indse ikke, at og hvorfor denne Fond burde være større. Men naar Staden strax faaer en Ressource af 4,000 Nbdlr. aarlig og Udsigt til om 10 à 12 Aar desuden at er-

holde den øvrige Deel af den halve Brændeafgift, som indtil da skulde vedblive at tilflyde den extraordinaire Bygningsfond, saa vil Commune have tilstrækkelige Ressourcer for at funne optage et Laan af 100,000 Nbdlr., og dettes Torrentning og Afdragene paa samme ville være sikkre, naar det ydermere blev bestemt, at Brændeafgisten heel og holden skulde tilflyde Commune til dette Laans endelige Afbetaling, saasnart Frue-Kirkes Bygningsgjeld først var betalt. Lykkedes det Commune at faae et Laan til 3 eller $3\frac{1}{2}$ pCt., saa behovede Brændeafgisten ikke at paahvide Staden meget længere end den efter de nu tagne Bestemmelser allerede vil vare.

Bistnok er det sandt, at Brændeafgisten paa denne Maade ikke saa snart kunde ventes at blive hævet, at den i alle Tilfælde vil vare nogle Aar længere end 1857, og at der faaledes vil hengaae en ikke lidet Ullæske, inden Communes Indvænere kunne blive befriede for en Afgift, der fra Begyndelsen af var bestemt ikkun at skulle være nogle faa Aar, og som Ingen drømte om skulle blive til en staende Afgift. Men det maa paa den anden Side dog ogsaa betankes, at denne Afgift i saa Fald tillige vil have tjent til et for Communen selv høist vigtigt Diemeed, og vil have bidraget til at oprette en Bygning, der ikke blot vil være en af Hovedstadens skønneste Prydelse, men der ogsaa vil tjene til at forhørlige det danske Navn og Communes Anseesse indtil de seneste Tider. En anden ikke uwiktig Betragtning er denne, at der dog paa denne Maade vil blive fastsat en endelig Grænse for Brændeafgistens Uredelse, og at Commune da vil erholde Vished om, naar denne Afgift engang i Tiden vil opøre. Denne Vished savner Commune nu, og den hele Fremgangsmaade med denne Afgift, og den Bestemmelse, som den uden Communalbestyrelsens Medvirknings har faaet, maa lade befrygte, at den, naar den ikke længere behoves til Frue-Kirke, kunde faae en Anwendung, der ligesaaledt kunde ansees for at være reen communal som den, hvilken den har havt efterat Brændemagazinets Gjeld er blevet afbetaalt. Det er desuden en gammel Erfaring hos os, at naar en Afgift først engang er paalagt, saa ansees det for en Selvfølge at den altid skal udredes. Man finder da altid let en eller anden Brug for den, om denne end maatte være heelt forskellig fra det, som var Afgistens oprindelige Diemeed, eller for hvis Skyld den var blevet paalagt. Der vil derfor allerede være meget vundet derved, at Brændeafgisten, hvis Anwendung nu er aldeles unddraget Communalbestyrelsens Control, igjen, om ogsaa kun umiddelbart, vilde blive knyttet til Communes Bestyrelse, og derfor føle vi os overbeviste om, at det vilde være langt mere i Communes Tary paa den her besvrevne Maade at dække det Laan, som vil være at optage til Fuldførelsen af det Thorvaldsenske Museum, end om man dertil anvende Communes opsparede Kapitaler, selv om disse vare langt større og langt mere disponibile end vi antage dem for at være, og Commune ikke i andre Henseende kunde siges at trænge til disse Kapitaler.

Vi have ogsaa Grund til at antage, at Communalbestyrelsen, ved at gjøre sit Forslag om Maaden, hvorpaa Udgif-

ten i Anledning af det Thorvaldsenske Museum skal værkes, fornemmeligen har havt Brændeafgisten i Sigtet, og at dens Forslag i saa Henseende ikke er meget forskelligt fra det, som vi have tilladt os her at gjøre. Vi ere overbeviste om, at Communens Borgere med Glæde ville erfare dette, og at det tilgæedes vil glæde dem at komme stole paa, at Communalbestyrelsen igen ved denne Lejlighed kraftig har påtalt den forunderlige Omgangsmøde, som har fundet Sted med Hensyn til Brændeafgisten, og at den ikke har undladt igjen at gjøre opmærksom paa, hvorledes Communalbestyrelsen har retfærdig Grund til at bemale sig over, at denne kommunale Afgift Tid efter anden har faaet en forandret og ikke communal Bestemmelse, uden Communalbestyrelsens Medvirknings, ja endogsaa uden dens Vidende.

C. N. David.

1844

— Der hersker megen Træbbed i Hovedstaden idag, idet man fast allevegne er sysselsat med Forberedelser til Morgendagens serlige Højtid, som efter Alt, hvad man kan slutte i Forveien, vil faae en saa folkelig Charakter og imponerende Holdning, som sommeligt er ved denne Lejlighed. Thorvaldsens Ligstille er hensat paa en Piedestal i Figursalen paa Charlottenborg, lige overfor hans colossale Hercules; i samme Sal vil Begyndelsen af Sørgefesten skee med en Tale af Prof. Clausen og et af Konstnerne assunget Chor; i de øvrige Værelser i Charlottenborgs første Etage, hvor Konstudstillingen er arrangeret, samles Ligfolget, forsaavidt Nummet tillader. Toget, aabnet af Sørgemusik, vil gaae midt igjennem Byen om ad Norregade til Frue Kirke og rimeligvis afgaae fra Charlottenborg Klokkken 12½. En Mængde Corporationer agte dels at slutte sig til det en masse, dels at lade sig repræsentere ved Deputationer; i Onsdags udstodtes af den nye Studenterforenings Senoriat en dertil sigtende Opfordring til hele Studenterstanden, og Dags Adressearvisen indeholder en Indbudselse fra flere Laugs Formænd til disses Medlemmer om i denne Anledning at samles. Ligeledes ses af Adressearvisen, at en stor Del Huseiere og Beboere i de Gader, Toget skal passere, have sattet den smukke Bislutting, at bestre Gaderne med Gront, og vi kunne hertil foie, at af de quindelige Beboere i de samme Gader have i det mindste Møgle i Sinde fra Binduerne af at bestre Kisten med Blomster, ligesom vi have hort, hvad der forekommer os meget passende, at ogsaa Tilskuere agte at indfinde sig i Sørgedragt. Kirken er betrucken med Sort og vil blive oplyst med Lamper; Gulvet og Pulpituret paa venstre Side af Indgangen ere forbevokste Folget; til Stolene i Sidegangene og til det høje Pulpitur have de Familier, i hvis Kreds Thorvaldsen levede, erholdt Adgang. Hs. M. Kongen vil i Kirken modtage Sørgedragt, i hvilket Kronprinsen deltager som Konst-academiets Professor. Stiftsprøvl Tryde holder Talen, Oehlenschläger har skrevet Cantaten og Glæser sat Musik til den; efter denne vil Studenter-Sangforeningen affynde et af Hartmann componeret Chor. Maar Højtideligheden er endt, staar Kirken det øvrige af Dagen aaben for Publicum.

— I Thorvaldsens oprindelige Testament varer Kübler, Bravo og en romersk Advocat Nicci nævnte som Testamentsexecutorer for hans Boes romerske Anliggender, men dette maa antages at være bortfalset ved det senere Codicil, hvorved, som bemærket, Collin, Thiele, Schouw, Clausen og Bissen (i Stedet for de thende Forstnævnte og Freund) med udstrakt Fuldmagt ere indsatte som Executorer, tilliggemed et Medlem af Magistraten, som i et isført års afholdt Mode dertil har udnevnt sin Chef, Overpresident Hjørulf. Disse have nu, til at tage alle Thorvaldsens Konstsager i Nom under Bevaring og arrangere hvad dermed staar i Forbindelse, befuldmaegtigt den danske Consul i Livorno, Hr. Dalgas, en Mand, der med sin offensige Charakter forener Kraft og levende Interesse for Sagen, ligesom man, da han ikke er saa noie bekjendt med alle Forholdene i Nom, har adjungeret ham Hr. Bravo. Til at bringe Thorvaldsens Pengesager i Mægtighed, er dennes Ven, den württembergiske Consul, Hr. Kolb, befuldmaegtigt, og denne Deel af Afsaerne funde vistnuo ikke betroes til mere kyndige og virksomme Hænder. Hvis, som „Kjøbenhavnsposten“ har berettet, en Broder af Thorvaldsens afdøde Svigersøn reiser til Nom, er dette i alt Fald ikke efter Foranledning af Executerne. Til curator honorum er Cand. juris Brock valgt.

Bed den over Thorvaldsens Lig igaar foretagne Obduction fandtes følgende: Hjernen var i det Hele taget sund; Hjertet noget forsterret, og Klapperne fra Hjertet til den store Pulsaare (Aorta) fortyndede og paa flere Steder gjennembrudte. Hjertets Hovedpulsaare (Arteria coronaria) paa enkelte Steder forbenet, og en sygelig (atheromates) Masse udtraadt i dens Hulhed. Den store Pulsaare (Aorta) paa flere Steder forbenet og dens indvendige Hinde hist og her gjennembrudt af de assatte Beenlameller. Den nederste Deel af høje Lunge forandret til en blod, miltstignende Masse. Mellem den tilsvarende (nederste, yderste) Deel af samme Lunges Lungesæk og den nedenunder vorende Deel af Mellemgulvet fandtes en luftet Sæk af en lille Haands Størrelse, indeholdende endel halvindterret og af Forbeninger omgiven purulent Masse. Underlivets Organer var i det Hele taget sunde. En rigelig Fedt-afsatning beklædte de fleste indvendige Organer, navnligen ogsaa Hjertet og Hjerteposen. Fontanellerne paa Venene saaes torre; Saaret paa høje Skinnebeen omgivet af forhærdet Gellevær. Døden synes altsaa at være udgaet fra Brystet, navnligen fra Hjertet, hvis organiske Sygdomme ofte medfører en, som i dette tilfæde, pludsig Standsning af Livet.

Begravelsen er berammet til Löverdag Formiddag kl. 11½, og er det hele Arrangement derved overdraget til Architect Bindeshøll, Medailleur Christensen og Professor Ulf. Sørgehøjtiden foregaar ikke, som det igaar blev fortalt, i Holmens Kirke, men i Landets Kathedral, den af Thorvaldsens Haand saa rigt udstyrede og navnlig til Processioner saa ypperlig stikkede rummelige Frue Kirke. Fra alle Sider høres om Forberedelser til, at alle Borger-samfundets Klasser og Corporationer derved kunne vorde repræsenterede paa en værdig Maade, og man forsøs haabe, at denne Sørgefest vil komme til at svare til den store Betydning, den har for hele Nationen.

— Der er i Anledning af Thorvaldsens Liv og Død fremkommet Mæget, som har saa stor indre Gehalt, at det fortjener en bedre Skjebne, end den, der i Almindelighed tilkommer Lejlighedsproducenters flygtigere Liv, og selv Mæget, hvis eget Værd ikke vilde berettige det til en varigere Plads i Literaturen, saaer dog Betydning ved den Personlighed, til hvilken det er knyttet. Det vil derfor være Mange ejerkomment at erfare, at der om meget kort Tid paa Boghandler Neitzels Forlag vil udkomme en Samling af Thorvaldsiana, hvori et skjønligt Udgang af Digte, Sange, Taler, Addresser og Beretninger fra Thorvaldsens Ophold i Nom, hans forskellige Meisler hertil og hans Død, vil skjenke hans Venner og Beundrere et smukt Mindeblad om den store Hedengangne, og som et Supplement til hans alt tilsvarende eller endnu forventede Biographier vil bidrage til i den oprindelige Friskhed at fastholde Billedet af hans Personlighed og af hans Samtids Forhold til ham, og tillige vil bevare mangt et fortjentlig lille Arbeide fra en for hurtig Forglemmelse. Flere af Thorvaldsens Venner have alt stillet ikke ubetydelige Samlinger til Hr. Barfods Disposition, som har prætaget sig at besørge Udgang og Udgivelse; men for at give dette Album al den Fuldstændighed, som kan bestaae med den fornødne Kritik, ere vi blevne anmodede om at opfordre Alle, der maatte være i Besiddelse af noget trykt eller utrykt Bidrag til samme — navnligen fra en ældre Tid — gjennem den Neitzelske Boglade eller dette Blads Contoir at laane samme til dette Niemed; efter Afbenytelsen vil det blive tilbage sendt Eieren.